

Mr Nick Ramsay AC
Cadeirydd – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

24 Cathedral Road / 24 Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 2032 0500
Fax / Ffacs: 029 2032 0600
Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660
info@audit.wales / post@archwilio.cymru
www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Cyfeirnod: AC/183/caf
Dyddiad cyhoeddi: 17 Mawrth 2020

Annwyl Nick

BIP Betsi Cadwaladr: trefniadau ar gyfer penodi staff uwch dros dro

Yn eich cyfarfod ar 11 Tachwedd, roeddwn i wedi dweud wrth y Pwyllgor fy mod yn bwriadu cynnal adolygiad archwilio o'r trefniadau roedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi'u rhoi ar waith wrth benodi nifer o staff uwch dros dro y llynedd.

Mae'r gwaith hwn bellach wedi'i gwblhau, ac, er gwybodaeth i'r Pwyllgor, amgaeaf gopi o'r adroddiad rwyf wedi'i roi i'r Bwrdd Iechyd ac a fydd yn cael ei ystyried gan ei Bwyllgor Archwilio ar 19 Mawrth.

Yn yr adolygiad, rwyf wedi edrych ar y pum penodiad canlynol:

- Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro;
- Rheolwr Gyfarwyddwr Dros Dro - Ysbyty Maelor Wrecsam
- Rheolwr Gyfarwyddwr Dros Dro - Ysbyty Glan Clwyd
- Pennaeth Gwella Gofal wedi'i Gynllunio;
- Cyfarwyddwr Dros Dro y Gwasanaethau Acíwt.

Fodd bynnag, o gofio'r costau sylweddol oedd ynghlwm â phenodi'r Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro a'r sylw yr oedd hyn wedi'i ddenu, roedd f'adolygiad yn canolbwyntio ar y trefniadau ar gyfer y penodiad hwnnw.

Yn gryno, dyma a ganfu fy nhîm archwilio:

- Roedd y Bwrdd Iechyd wedi recriwtio Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro ym mis Mehefin 2019. Mae'r rôl wedi cael ei llenwi ers 1 Gorffennaf 2019 a bydd yn dod i ben ar 27 Mawrth 2020;
- Roedd pob un o'r pum penodiad dros dro wedi'i wneud gan ddefnyddio cwmnïau oedd wedi'u rhestru ar drefniadau fframwaith cymeradwy. Mae hyn yn cyd-fynd â'r darpariaethau sydd wedi'u nodi yng Nghyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog y Bwrdd Iechyd a'i Ganllawiau Caffael i Staff.
- Roedd Llywodraeth Cymru wedi cytuno i gyfrannu £350,000 tuag at gost y Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro, ond nid oedd wedi chwarae unrhyw ran yn y

penodiad ei hun, penodiad roedd y Bwrdd Iechyd wedi'i wneud cyn i'r cyllid hwn gael ei gadarnhau. Nid oedd y penderfyniad i benodi yn dibynnu ar sicrhau'r cyllid ychwanegol hwn gan Lywodraeth Cymru.

- Er bod y Bwrdd Iechyd wedi dweud wrthym ei fod wedi negodi cyfraddau cystadleuol ar gyfer y penodiad, rydym wedi canfod fod y gyfradd ddyddiol o £1,890 roedd y Bwrdd Iechyd yn ei thalu yn uwch na'r mwyafrif o gymaryddion meincnod roedd y swyddogion wedi'u defnyddio yn ystod y broses benodi.

Yn wahanol i'r pedwar penodiad dros dro arall, dim ond geir daon ar lafar roedd y Bwrdd Iechyd wedi'u cael cyn penodi'r Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro. Fodd bynnag, roeddem wedi nodi bod Prif Weithredwr y Bwrdd Iechyd (ar y pryd) ac aelod annibynnol o'r panel cyfweld wedi cael profiad blaenorol o weithio gyda'r ymgeisydd llwyddiannus.

Mae ein [hadroddiad ar Asesiad Strwythuredig 2019](#), a gyhoeddwyd ym mis Ionawr, yn rhoi ychydig mwy o gyd-destun ar gyfer canfyddiadau'r adolygiad hwn:

- mae'n anodd dweud faint yn union o effaith y mae'r Cyfarwyddwr Adfer Dros Dro yn ei chael yn bersonol ar ymdrechion y Bwrdd Iechyd i adfer ei hun yn ariannol, o gofio bod staff ym mhob rhan o'r sefydliad yn cyfrannu at hyn mewn gwahanol ffyrdd. Mae sawl ffactor yn effeithio ar y sefyllfa, gan gynnwys gwahaniaethau o ran amseru a gwahaniaethau yn natur unrhyw arbedion ariannol (rhai yn arbedion untro ac eraill yn rhai rheolaidd).
- rydym wedi gweld arweinyddiaeth ariannol glir fel rhan o'r broses adfer, gyda chyfrifoldeb dros adferiad ariannol wedi'i ddirprwyo, a chyfleoedd i wneud arbedion yn cael eu hadnabod a'u cyflawni. Mae ffocws y Bwrdd Iechyd ar adferiad, gafael a rheolaeth ariannol yn gryfach nag o'r blaen.
- mae risg sylweddol o hyd o ran sicrhau'r diffyg o £35 miliwn y mae'r Bwrdd Iechyd am ei weld ar gyfer 2019-20. Mae'r Bwrdd Iechyd yn sôn am lithriant wrth geisio sicrhau'r arbedion sydd i fod i gael eu gwneud, ac o ran twf mewn costau yn ystod y flwyddyn, sydd wedi golygu bod angen dod o hyd i arbedion ychwanegol.
- mae llawer o ffactorau eraill yn dal i gyflwyno heriau, ac oni fydd y rhain yn cael sylw, byddant yn arwain at risg y bydd y cylch ariannol blynyddol o ddiffygion ac ymdrechion i adfer yn digwydd dro ar ôl tro.

Hyderaf y bydd yr wybodaeth hon o gymorth i waith y Pwyllgor.

Yn gywir

ADRIAN CROMPTON
Archwilydd Cyffredinol Cymru